

Top 50 Accountants in business 2014

Wie zijn de 'hoogste' accountants in business? Net als vorige jaren presenteert Accountant een overzicht van de accountants in de besturen van grote ondernemingen. De Top 50 anno 2014 telt zeven nieuwe namen, van wie twee in de top tien.

TEKST: ERWIN BREIJ, TOM NIEROP, PETER VAN RIETSCHOTEN | BEELD: SIMONE VAN ES

Welke accountants in business werken in de hoogste bestuursfuncties bij de grootste ondernemingen? De top van die lijst vertoonde lange tijd nauwelijks verschuivingen, maar sinds vorig jaar is dat anders. In 2013 telde de top tien vijf nieuwe namen en dit jaar vier, van wie er twee niet eerder in de Top 50 stonden. Hoogste binnenkomer is Gerard van Kesteren op vier. Van Kesteren is sinds 2000 cfo bij de aan de Zwitserse beurs genoteerde logistieke dienstverlener Kuehne+Nagel en had dus al eerder in de lijst moeten staan. Tweede nieuwkomer is Kees Hamster, die per 1 september 2013 is benoemd tot cfo en bestuurslid van Coöperatie VGZ. Hamster (43) was de vijf jaar daarvoor financieel directeur bij deze zorgverzekeraar, bekleedde diverse managementfuncties bij Univé Verzekeringen en werkte enkele jaren bij Ernst & Young. Cfo Guus Stoelinga van LeasePlan en coo Johan van Hall van ABN Amro vielen vanwege de omzetcijfers vorig jaar net buiten de top tien, maar staan daar nu wel genoteerd.

Uit de top tien

Opvallende vertrekkers uit de top tien zijn Cees den Ouden, Rob Ruijter en Frank Dorjee.

Den Ouden was cfo van Argos en stond vorig jaar op

acht in de lijst, maar trad per 14 juni 2013 uit functie. Volgens perspublicaties stapte hij samen met twee andere leden van de vierkoppige directie op vanwege onenigheid na een mislukte overname van Argos door een Russisch bedrijf.

Het vertrek van Rob Ruijter, als (interim-)ceo van Vion Food Group (sinds januari 2013) vorig jaar nog genoteerd op negen, vond eveneens plaats in roerige omstandigheden. Het sinds 2012 door financiële en kwaliteitsproblemen geplaagde vleesconcern verkocht bepaalde onderdelen en stelde per 15 januari 2014 Michiel Herkemij (geen accountant) aan als nieuwe topman. Eerder vertrokken al de voorgaande ceo, de financieel directeur en het hoofd van Vion Duitsland. Ruijter zou voorlopig "met een aantal specifieke opdrachten" de nieuwe raad van bestuur wel terzijde blijven staan.

De bewegelijkheid in de Vion-top is groot. Zo groot dat registeraccountant Kenaad Tewarie ondanks zijn benoeming tot cfo per 1 september 2013, vanwege de kortstondigheid van zijn verblijf noch voor de Top 50 van 2013 noch voor die van 2014 kwalificeerde. Tewarie, eerder cfo bij de retailbedrijven Euretco en Laurus, stapte per 18 februari alweer op bij Vion Food wegens "verschil van mening over het te voeren beleid".

Het vertrek uit de lijst van Frank Dorjee, vorig jaar als chief strategy officer bij Prysmian Group nog op tien, vond voor zover bekend plaats onder rustiger gesternte. Per 1 januari 2014 vertrok Dorjee bij de aan de Milaanse beurs genoteerde kabelproducent, die in 2011 ontstond door de fusie van het Italiaanse Prysmian met het Nederlandse Draka, waar Dorjee ceo was. Dorjee maakt dit jaar wel zijn debuut in de commis-

MET HET DEBUUT VAN JAN NOOITGEDAGT IN DE COMMISSARISSENLIJST KOMT HET TOTAAL AANTAL EX-BIG FOUR-VOORZITTERS OP DRIE.

Gerard van Kesteren

Volgde voor zijn RA-opleiding de 'traditionele' route: hbs-A, heao-BE, trad in 1971 in dienst bij Douwe Egberts, deed het NIVRA 'in avonduren en de weekends'. Na zeventien jaar in diverse financiële functies stapte Van Kesteren in 1989 over naar Kühne + Nagel International AG. Hij startte als finance director Western Europe en is sinds 1999 group cfo. Later dit jaar gaat hij met pensioen. Na een *cool off*-periode van twee jaar zal Van Kesteren waarschijnlijk toetreden tot de board of directors van K+N.

Heeft u de verplichte training beroepsethiek al gevolgd? Zo ja, wat vond u ervan?

"Nee, dat heb ik nog niet gedaan. Zolang je RA bent, moet je aan de eisen blijven voldoen. Je behoort toch tot een soort eliteclubje en dat schept ook verplichtingen. Overigens heb ik de PE nooit echt als een last ervaren. Door mijn functie bij Kühne + Nagel ben ik lid van het audit committee, word ik voortdurend ge-updated over ontwikkelingen bij IFRS en geef ik regelmatig voordrachten voor uiteenlopende belangstellenden. In de wereldwijd opererende onderneming die K+N is, is compliance enorm belangrijk. Price fixing en omkoping liggen altijd op de loer. Aan het contact met de externe accountant hechten wij dan ook bijzonder veel waarde. Er is een grote vertrouwensbasis, optimale openheid, elke zes weken krijgen we een review - ze weten alles. Vanuit het perspectief van de beroepsethiek adviseer ik accountants: *'Don't loose the customer, but be principle and fair.'*"

Volgens velen klimt de economie uit het dal. Wat merkt u daarvan?

"Jammer genoeg een jaar te vroeg." Hij voegt eraan toe dat in ieder geval voor zijn branche (*logistics from any location to any location all over the world*) een extra recessiejaar goed zou zijn geweest om de sanering van met name de aanbodzijde van de markt te voltooien. "We kwamen uit een periode van booming business, waarin de commerciële mensen het voor het zeggen hadden; die konden niets fout doen. Nu zijn de controllers *back in charge*, maar de reductie van overbodige aantallen fte's is een moeizaam proces. Daarnaast is er ook sprake van een compleet andere markt, andere groei, andere patronen, andere technologie. Lang niet alle aanbieders kunnen daarmee overweg."

Heeft er onlangs een accountantswissel plaatsgevonden en wat waren daarbij de criteria?

"Het was Ernst & Young, toen KPMG en nu weer EY. Wij stellen zeer hoge eisen aan de kwaliteit, aan de stabiliteit en aan de wereldwijde aanwezigheid van het kantoor. Als kantoren wat dit betreft een gelijke score halen, worden de personal match en het pricing profile van doorslaggevend belang. Er wordt dan gekeken naar hoe de samenwerking zal zijn en ook naar het prijskaartje."

Zou u met het oog op uw huidige functie weer accountancy gaan studeren - of iets anders?

"Het is een uitstekende basis voor een carrière aan de financiële kant. Mits daar een flinke ervaring in het buitenland bijkomt en een paar jaar werkzaam zijn bij corporate finance. Leren en weten hoe het met de politics gaat in een onderneming is van groot belang voor een succesvolle carrière."

'ALS KANTOREN EEN GELIJKE SCORE HALEN, WORDT GEKEKEN NAAR HOE DE SAMENWERKING ZAL ZIJN EN OOK NAAR HET PRIJSKAARTJE.'

sarissenlijst, door zijn benoeming als commissaris bij Randstad per 3 april 2014.

Nieuw in de top 50

In totaal telt de Top 50 elf nieuwkomers. Naast de al genoemde Gerard van Kesteren is van die elf ook de op vijftig binnenkomende Harm Jan Stoter in vorige jaren ten onrechte aan de aandacht ontsnapt. Stoter is sinds 2006 algemeen directeur van franchiseorganisatie voor bouwmarkten Intergamma.

MET HET VERTREK VAN PETRI HOFSTÉ BIJ APG VALT HET AANTAL VROUWEN IN DE TOP 50 TERUG NAAR TWEE.

Opvallende andere nieuwe namen zijn Bas Brouwers en Michel Cup, die binnenkomen op respectievelijk zes- tien en 26. Brouwers is per 1 september 2013 benoemd

Top 50 accountants in business

Accountant (RA of AA)	Lijst 2014	Lijst 2013	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Meest recente omzetcijfer (mln €)
Marcel Smits RA	1	1	cfo	Cargill	niet	102.984
Huub Arendse RA	2	2	cfo	Achmea	niet	23.341
René Hooft Graafland RA	3	3	cfo	Heineken	AEX	19.203
Gerard van Kesteren RA	4	-	cfo	Kuehne+Nagel	SIX Swiss Exchange	17.000
Robert Jan van de Kraats RA	5	4	cfo	Randstad	AEX	16.568
Kees Gielen RA	6	7	cfo	Royal FrieslandCampina	niet	11.418
Kees Hamster RA	7	-	cfo	Coöperatie VGZ	niet	10.872
Caspar van Haaften RA	8	6	commercieel directeur	Aviva France	Aviva: LSE en NYSE	10.425
Guus Stoelinga RA	9	11	cfo	LeasePlan Corporation	niet	7.422
Johan van Hall RA	10	13	coo	ABN AMRO	niet	7.324
Marco Keim RA	11	16	ceo	Aegon Nederland	Aegon: AEX	6.883
Gerard van Olphen RA	12	17	ceo	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.291
Emiel Roozen RA	13	5	cfo	Delta Lloyd	AEX	5.923
Peter Wennink RA	14	22	ceo	ASML	AEX en NASDAQ	5.245
Hans Turkesteen RA	15	20	cfo	Royal Imtech	AMX	4.936
Bas Brouwers RA	16	-	cfo	ING Nederland	ING: AEX	4.815
Engelhardt Robbe RA	17	23	financieel directeur	NS	nee	4.606
Jan van Rooijen RA	18	21	cfo	Koninklijke Volker Wessels Stevin	niet	4.505
Jan Bos RA	19	25	cfo	PostNL	AMX	4.296
Erik ter Horst RA	20	24	cfo	BT EMEA and Latin America	BT: LSE en NYSE	4.275
Arie van 't Hof RA	21	27	cfo	HAL Trust	Euronext Amsterdam	4.115
Gosse Boon RA	22	18	cfo	Nutreco Holding	AMX	3.867
Joris Dierick RA	23	28	cfo	Microsoft Central and Eastern Europe	Microsoft: NASDAQ	3.300
Hans van Slooten RA	24	30	cfo	Randstad Nederland	Randstad: AEX	2.739
Cees Klumper RA	25	26	cro	Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria	nee	2.697
Michel Cup RA	26	-	cfo	DE Master Blenders 1753	niet	2.680
Arnout Traas RA	27	15	financieel directeur	ForFarmers	notering aan handelsplatform	2.625
Jaap Vessies RA	28	32	cfo	Agrifirm Group	niet	2.532
Huub van Rozendaal RA	29	31	financieel directeur	Sligro Food Group	AMX	2.498
Robert Smith RA	30	34	ceo	Royal Cosun	niet	2.166
Tine van de Werken RA	31	35	cfo	Royal Cosun	niet	2.166
John Eijgendaal AA	32	33	cfo	Aalberts Industries	AMX	2.040
Sietske Laan RA	33	42	general manager	Nikon Europe	Nikon: Tokyo	2.002
Evert-Jan van der Slobe RA	34	36	executive director	M&G Chemicals	niet	1.854
Kees van der Drift RA	35	-	cfo	Eriks	niet	1.800
Arjan van de Kerk RA	36	37	cfo	Van Oord	niet	1.641
Aart Duijzer RA	37	39	cfo	Refresco Gerber	Luxemburg Stock Exchange	1.588
Marcello Iacono RA	38	40	financieel directeur	PLUS (Sperwer Groep)	niet	1.550
René Oudejans RA	39	41	cfo	Gasunie	niet	1.527
Jos Nijhuis RA	40	45	ceo	Schiphol Group	niet	1.382
Erik Hermsen RA	41	44	lid groepsdirectie	Strukton Groep	niet	1.354
Jack de Kreij RA	42	47	cfo	Vopak	AMX	1.295
Michiel Rubenkamp RA	43	48	cfo	Tommy Hilfiger	PHV: NYSE	1.291
Jan Arie van Barneveld RA	44	49	ceo	Brunel International	AMX	1.283
Pim Naarding RA	45	59	director finance & control	Plukon Food Group	niet	1.270
David Voetelink RA	46	-	lid raad van bestuur	Erasmus Medisch Centrum	niet	1.237
Hans Kooijmans RA	47	58	cfo	IMCD Group	niet	1.117
Bart Tolhuisen RA	48	54	directeur retail	Brocacef Groep	niet	1.099
Ad Walter RA	49	51	cfo	HEMA	niet	1.091
Harm Jan Stoter RA	50	-	algemeen directeur	Intergamma	niet	1.034

Kees Gielen

Na vier keer te zijn uitgeloot voor geneeskunde en de 'wachtstudies' technische natuurkunde en informatica (afgemaakt), kwam Gielen door een stage op de EDP-afdeling van KPMG met de accountantswereld in aanraking. Hij ging de NIVRA-opleiding volgen ('the hard way') en behaalde in 1990 zijn RA-titel. Vervolgens bekleedde hij functies bij onder andere Unilever en SaraLee en trad eind 2006 als algemeen lid van de directie in dienst bij wat nu zuivelconcern Royal FrieslandCampina is. Sinds 2007 is hij daar financieel directeur.

Heeft u de verplichte training beroepsethiek al gevolgd? Zo ja, wat vond u ervan?

"Die training heb ik zo'n anderhalf jaar geleden met een groepje gevolgd. Ik vond het vooral een nuttige opfriscursus. Zo nu en dan kwamen de ethiekelementen uit mijn RA-opleiding weer in beeld; anderzijds was er ook wel een nuttige aansluiting op de praktijk van alle dag en op onze governance en de codes of conduct die Royal FrieslandCampina hanteert."

Volgens velen klimt de economie uit het dal. Wat merkt u daarvan?

"Het weer aantrekken van de economie zie ik momenteel vooral in de hernieuwde bewegingen op en van de financiële markten. Er is onmiskenbaar meer activiteit van banken en *venture capitalists*. De afgelopen jaren bewoog maar een enkeling, nu lijkt iedereen weer terug in de financial business te zijn en mee te willen doen. Aan de kengetallen van Royal FrieslandCampina kan ik de omslag in de economie nog niet erg duidelijk aflezen. Europa is ten opzichte van met name de Verenigde Staten een of twee jaar later de crisis in gegaan. Het lijkt me logisch dat we dus wat later het dieptepunt zijn gepasseerd. Daarnaast zitten we nog wel in een fase waarin de consument de hand een beetje op de knip houdt. De indicatoren voor het vertrouwen mogen dan wel richting het groen gaan, de consumentenvolumes blijven nog wat achter. Ik denk dat bewegingen als banenverlies en inkomensstagnatie tijd nodig hebben om door herstel en groei te worden gecompenseerd."

Heeft er onlangs een accountantswissel plaatsgevonden en wat waren daarbij de criteria?

"Formeel heeft Royal FrieslandCampina als coöperatie geen plicht om van accountant te veranderen, maar de onderneming conformeert zich hier wel aan. KPMG is nu de accountant, de jaarrekening van 2016 zal door een ander kantoor worden gecontroleerd. We kijken natuurlijk naar deskundigheid en of men aanwezig is in de landen waarin onze business zit. Het team is heel belangrijk, met name een grote betrokkenheid van de twee topmensen uit hun team bij onze onderneming is voor ons een uitgesproken eis. En ook de prijs is niet onbelangrijk." Het keuzeproces is inmiddels opgestart en wordt geleid door de voorzitter van het audit committee van FrieslandCampina. "Dat is goed, enige afstand in dit proces is zinvol."

Zou u met het oog op uw huidige functie weer accountancy gaan studeren - of iets anders?

"Nu zou ik kiezen voor (bedrijfs)economie en daarna de verkorte variant van accountancy. Aan sommige vakken, zoals controleleer, heb ik niet zoveel, maar aan belastingen en administratieve organisatie des te meer. Zo'n vak als inrichtingenleer zou in feite voor elke manager verplicht moeten zijn. Economie biedt veel mogelijkheden tot verbreding. En feit is ook dat veel raden van commissarissen een RA-titel van een mogelijke cfo een plezierig zo niet geruststellend aspect vinden."

'IK VOND HET VOORAL EEN NUTTIGE OPFRISCURSUS.'

tot cfo van ING Nederland, waar hij al sinds 1998 werkzaam is. Michel Cup trad op 19 februari 2013 in functie bij DE Master blenders 1753 en had gezien de publicatiedatum van de lijst dus strikt genomen al in de Top 50 van 2013 moeten staan. Verder debuteren Kees van der Drift, die per 1 juni 2013 collega-RA Leo Epskamp opvolgde als cfo van Eriks, en David Voetelink als echte nieuwkomers in de lijst. Ex-KPMG-partner Voetelink is per 1 oktober 2013 benoemd tot lid van de raad van bestuur van het

Erasmus Medisch Centrum.

Pim Naarding (Plukon), Hans Kooijmans (IMCD), Bart Tolhuisen (Brocacef) en Ad Walter (HEMA) kwalificeerden in 2013 ook al voor de totale lijst, maar de omzet van hun organisaties bracht ze toen nog niet tot een plaats bij de eerste vijftig.

Exits en transfers

Naast de hiervoor al genoemde Den Ouden, Ruijter en Dorjee, die vanuit de top tien de lijst verlieten, zijn

Top 20 commissarissen

	Lijst 2014	Lijst 2013	Functie	Bedrijf	Genoteerd	Meest recente omzetcijfer (mln €)
Kees Storm RA	1	1	niet-uitvoerend bestuurder	Unilever	AEX	49.797
			chairman, independent board member	Anheuser-Busch InBev	Euronext Brussel, NYSE	32.524
			commissaris	Aegon	AEX	29.805
			member of the board of directors	Baxter International	NYSE	11.489
			president-commissaris	KLM	Air France-KLM: Parijs, AMX	9.473
Ben van der Veer RA	2	3	commissaris, vice-voorzitter	Pon Holdings	niet	6.023
			commissaris	Aegon	AEX	29.805
			commissaris	FrieslandCampina	niet	11.418
			non-executive director	Reed Elsevier	AEX, LSE, NYSE	7.106
			commissaris	TomTom	AMX	963
Henk Scheffers RA	3	4	commissaris	Heineken	AEX	19.203
			commissaris	FrieslandCampina	niet	11.418
			commissaris	BAM Group	AMX	7.042
			president-commissaris	Aalberts Industries	AMX	2.040
			commissaris	ING	AEX	26.301
Carin Gorter RA	4	2	commissaris	Coöperatie VGZ	niet	10.872
			commissaris	CBR	niet	115
			commissaris	Randstad	AEX	16.568
Leo Graafsma RA	6	5	commissaris	Rabobank Groep	niet	13.020
Jan Nooitgedagt RA	7	-	president-commissaris	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.291
			commissaris	Robeco	niet	776
			commissaris	BNG Bank	niet	552
			commissaris	Telegraaf Media Groep	AScX	542
Leon van den Boom RA	8	15	commissaris	Jumbo Groep	niet	5.721
			commissaris	Intergamma	niet	1.034
			president-commissaris	FD Mediagroep	niet	60
Erwin Capitain RA	9	10	lid raad van toezicht	bpfBOUW	niet	6.373
			lid raad van toezicht	Flevoziekenhuis	niet	156
			lid raad van toezicht	VitrasCMD	niet	53
			commissaris	GoedeStede	niet	51
Jos Nijhuis RA	10	6	commissaris	SNS Reaal	niet, genationaliseerd	6.291
Herman Hazewinkel RA	11	9	commissaris, vice-voorzitter	Boskalis Westminster	AEX	3.539
			commissaris	Schiphol Group	niet	1.382
			president-commissaris	TKH Group	AMX	1.198
			commissaris	Heisterkamp	niet	125
Rinse de Jong RA	12	8	commissaris	USG People	AMX	2.270
			commissaris, interim-voorzitter	Gasunie	niet	1.527
			commissaris, vice-voorzitter	Enexis Holding	niet	1.386
René Hooft Graafland RA	13	-	commissaris	Wolters Kluwer	AEX	3.565
Rob Ruijter RA	14	11	commissaris	Ziggo	AEX	1.565
			commissaris	Wavin	niet	1.164
Kees van der Waaij RA	15	-	president-commissaris	Unilever Nederland	Unilever: AEX, LSE, NYSE	1.600
			lid raad van toezicht	Catharina Ziekenhuis	niet	331
			lid raad van toezicht	Hogeschool Rotterdam	niet	254
			commissaris	Rabobank Rotterdam	niet	194
			commissaris	Ahrend	niet	194
Ron Icke RA	16	13	commissaris	Heijmans	AScX	2.054
			commissaris	VvAA Groep	niet	191
			commissaris	KAS Bank	AScX	114
			president-commissaris	DPA Group	Euronext Amsterdam	71
Pascal Visée RA	17	-	commissaris	PLUS (Sperwer Groep)	niet	1.550
			lid raad van toezicht	Erasmus Universiteit Rotterdam	niet	539
			commissaris	Albron	niet	267
Jaap van Manen RA	18	12	commissaris	DNB	niet	1.527
			commissaris	De Lotto	niet	335
			president-commissaris	Evides	niet	273
Jan van Zeeland RA	19	14	commissaris	Oranjewoud	Euronext Amsterdam	1.962
Geert Wirken RA	20	18	commissaris	Bauer	Frankfurt SDAX	1.404
			president-commissaris	Rabobank Breda	niet	70

Naam vet = staat ook in de Top 50 accountants in business, 'Kleine' commissariaten (< 50 mln euro omzet) zijn niet vermeld. Rangorde personen op basis van totale omzet vermelde bedrijven.

Huub van Rozendaal

Ging na de middelbare school werken en de NIVRA-opleiding volgen. Na twee accountantskantoren en vijf jaar directielid te zijn geweest van een industrieel bedrijf, trad Van Rozendaal in 1991 als financieel directeur in dienst bij wat nu Sligro Food Group heet.

Heeft u de verplichte training beroepsethiek al gevolgd? En zo ja, wat vond u ervan?

"De PE vind ik een goede zaak. Met wat ik zoal in mijn functie tegenkom, ervaar en leer, brengt het aan de PE-eisen voldoen geen grote extra verplichtingen voor mij mee. De training heb ik inderdaad gevolgd. Het was voor mij iets te veel vanuit een accountantsachtergrond opgesteld. Ik had er niet zo veel mee. Overigens is het onderwerp ethiek met onze manier van maatschappelijk verantwoord ondernemen en de bedrijfscultuur van 'beursgenoteerd familiebedrijf' prima op orde. 'Wat hoort en wat niet' geldt natuurlijk altijd, maar ik weet dat 'hoe het hoort' heel hoog bij ons in het vaandel staat."

Volgens velen klimt de economie uit het dal.

Wat merkt u daarvan?

"Ook wij hebben vanuit de food branche daarover iets merkwaardigs vastgesteld. Voor het eerst in de historie maakt de omzet in het supermarktkanaal namelijk een contraire beweging: de volumes zakken iets. Ik heb er geen verklaring voor, mogelijk moet de consument elders 'andere gaten' dichtten. Het lijkt me dat bij een aanhoudende verbetering van de economie de correlatie met onze branche er over enige tijd weer wel is."

Heeft er onlangs een accountantswissel plaatsgevonden en wat waren daarbij de criteria?

"De bevoegdheid voor het benoemen van een nieuw accountantskantoor als opvolger van KPMG is begin 2013 door de aandeelhouders gedelegeerd aan de raad van commissarissen en de directie. PwC, EY en Deloitte zijn toen gevraagd een aanbieding te doen. Na een eerste evaluatie is besloten met twee kantoren verder te gaan. Samen met de financiële en ICT-teams is vervolgens een verdiepingsslag gemaakt. Tevens hebben we naar de *personal match* gekeken. Contact met KPMG en de kandidaten is er ook geweest. Hieruit zijn twee finale aanbiedingen gekomen. Twee leden van de raad van commissarissen en de directievoorzitter hebben evaluerende en afrondende gesprekken gevoerd met de voorkeurskeuze. Mede op basis van de door ons van groot belang geachte criteria 'naleven van afspraken in het proces, de prijs, teamsamenstelling en de persoonlijke klik', is gekozen voor Deloitte."

Zou u met het oog op uw huidige functie weer accountancy gaan studeren - of iets anders?

"Ik heb mijn studiekeuze niet gemaakt met als ambitie om op deze positie terecht te komen. Een carrière moet je toch ook een beetje over je heen laten komen. Iemand die de financiële kant op wil, heeft vandaag de dag aan de accountancy een prima theoretische basis. Maar in vergelijking met vroeger is het vak erg gespecialiseerd geworden, minder breed en er zijn wel heel veel regeltjes. De overstap van accountantsberoep naar een financiële positie in het bedrijfsleven moet volgens mij gaan via een paar jaar vergroting van de praktijkervaring. Controller bijvoorbeeld is een prima functie om uit te groeien van de specialist die de huidige accountant is naar de gespecialiseerde huisarts die een cfo vandaag de dag moet zijn."

'IN VERGELIJKING MET VROEGER IS HET VAK ERG GESPECIALISEERD GEWORDEN.'

Arnout van der Veer (Reed Elsevier) en Peter van Rossum (SBM Offshore) in zekere zin de opvallendste verdwenen namen. Van der Veer, vorig jaar nog op twaalf, is nog steeds chief risk officer van Reed Elsevier maar liet zich op eigen verzoek uitschrijven uit het accountantsregister en kwalificeert dus niet langer voor deze Top 50. Hetzelfde geldt voor Van Rossum, die als cfo van SBM Offshore in 2013 nog prijkte op de 29ste plaats, maar zich eveneens op eigen verzoek liet uitschrijven. Ook opvallend is het wegvallen van Petri Hofsté uit de

lijst. Hofsté, die een achtergrond heeft in de bankwereld en als partner bij KPMG, kwam vorig jaar nipt als derde vrouw de Top 50 binnen (op vijftig). Dit door haar benoeming per 1 februari 2013 tot chief financial & risk officer bij pensioenuitvoeringsorganisatie APG. Maar eind oktober van dat jaar verliet ze het bedrijf alweer wegens "verschil van inzicht over de reikwijdte en invulling van de functie van cfo". Met het vertrek van Hofsté valt het totaal aantal vrouwen in de Top 50 weer terug naar twee, de al jaren in de

4 Jack de Kreij

Trad na zijn studie heao-bedrijfseconomie in dienst bij het ministerie van Financiën en rondde vijf jaar later op 26-jarige leeftijd zijn NIVRA-opleiding af. De Kreij zette zijn carrière voort bij Coopers & Lybrand en vervolgens PwC, om in 2003 als cfo in dienst te treden bij Vopak. Enkele jaren later werd hij daar ook vice-voorzitter van de raad van bestuur.

Heeft u de verplichte training beroepsethiek al gevolgd? Zo ja wat vond u ervan?

"De training bood mij de gelegenheid om met andere cfo's en ceo's een dialoog aan te gaan over wat je in de internationale praktijk tegenkomt, over het 'hoe ga jij met een dergelijk vraagstuk om?' en vooral ook van gedachten te kunnen wisselen over dilemma's die je bij het internationale zakendoen tegenkomt in omgevingen waar het door bijvoorbeeld een smeergeldcultuur lastig is je doelen te bereiken."

Volgens velen klimt de economie uit het dal. Wat merkt u daarvan?

"Ten opzichte van de misschien nog wat prille herstelcijfers van de economie hebben we voor Vopak de afgelopen periode een contraire beweging moeten constateren.

Na een gemiddelde *double digit*-groei van het bedrijfsresultaat in de periode 2003-2012, vertaalt de relatief geringe groei van de wereldeconomie in combinatie met toegenomen opslagcapaciteit in bepaalde havens zich in onze business in wat lagere bezettingsgraden en dus in een relatief iets lager resultaat. Het is voor ons in deze omslagperiode even lastig om de groeitrend van de afgelopen tien jaar vast te houden."

Heeft er onlangs een accountantswissel plaatsgevonden en wat waren daarbij de criteria?

"Ja, ook Vopak heeft recent het proces van de accountantswissel afgerond. PwC zal per 1 januari 2015 plaatsmaken voor Deloitte. Internationale spreiding en goede teams zijn aspecten die elk big four-kantoor kan aanbieden. Wij hebben met name gekeken naar de manier waarop audits worden uitgevoerd, wat de ervaring was in de pragmatiek van het moeten werken in complexe omstandigheden en zeker ook in hoeverre de kantoren in staat zouden zijn ons te ondersteunen met data analytics en data mining."

Zou u met het oog op uw huidige functie weer accountancy gaan studeren - of iets anders?

"Accountancy geeft je zonder meer een prima bagage. Maar om effectief cfo en vice-voorzitter van een raad van bestuur te kunnen zijn, heb je meer nodig. Denk aan het kunnen ontwikkelen van een strategie, het opzetten van succesvolle businessmodellen, het kunnen denken in termen van waardecreatie, het kunnen werken met kapitaalintensive investeringsvoorstellen en *last but not least* het in staat zijn te bepalen wat de beste man of vrouw voor welke plek is." De Kreij denkt dat in de huidige tijd de combinatie van accountancy en een gestructureerde *executive MBA* een beter uitgangspunt voor een financiële carrière zal zijn dan accountancy en het destijds aanvullend afronden van de Amerikaanse CMA-opleiding en het gefragmenteerd volgen van MBA-modules op verschillende business schools. "Vakken als administratieve organisatie en interne controle zullen altijd van belang blijven, maar het merendeel van je skills voor een topfunctie krijg je elders. Mijn specialisatie destijds bij PwC in het ondersteunen van succesvolle fusies en overnames heeft daaraan een belangrijke bijdrage geleverd."

'WE HEBBEN ZEKER OOK GEKEKEN IN HOEVERRE KANTOREN IN STAAT ZOU DEN ZIJN ONS TE ONDERSTEUNEN MET DATA ANALYTICS EN DATA MINING.'

lijst figurerende cfo Tine van de Werken van voedingsmiddelencoöperatie Cosun (op 31) en Sietske Laan, general manager van Nikon Europe (op 33).

Lager in de lijst (zie Accountant.nl) staan nog wel vier vrouwen, van wie de laatste drie nieuw: Carmen Velthuis (V&D), Cis Marring (TNO), Wilma de Koning-Martens (Radboud Universiteit) en Carolina Wielinga (Rabo Vastgoedgroep).

Commissarissen: vijf nieuwelingen

Net als in vorige jaren is oud-Aegon-topman Kees Storm de belangrijkste accountant-commissaris. Met zes prominente commissariaten bekleedt hij de meeste toezichtposten van allemaal en nog steeds zit daarbij ook (in omzet) het 'zwaarste' individuele commissariaat: dat van niet-uitvoerend bestuurder bij Unilever.

De Top 20 telt vijf nieuwe namen. Hoogste nieuwkomer, na de eerdergenoemde Frank Dorjee, is voormalig

Onderzoek 2014

Voor dit onderzoek zijn de besturen en raden van commissarissen van alle aan Euronext Amsterdam genoteerde bedrijven gescand op aanwezigheid van RA's en AA's. Daarnaast is via Accountant.nl een oproep gedaan aan leden die bestuurder zijn bij een onderneming met **meer dan een half miljard omzet** om zich aan te melden.

Voor de Top 50 zijn alleen leden van **raden van bestuur** geselecteerd. In enkele gevallen waarin de functie strikt genomen niet voldeed aan de criteria maar evident wel van vergelijkbaar gewicht is, zijn namen toch opgenomen. Dat betreft bijvoorbeeld bestuurders van regionale divisies van zeer grote bedrijven zoals Microsoft, maar ook enkele bestuurders van zeer omvangrijke niet-ondernemingen (op 25 en 46).

De functies zijn gewogen op basis van **omzet** (meestal boekjaar 2013), ontleend aan jaarverslagen in de databank van Company.Info en in enkele gevallen aan informatie van het bedrijf zelf.

Buiten de Top 50 voldeden nog 21 andere accountants in business aan de gestelde criteria. Zie voor die **volledige lijst** Accountant.nl (Feiten & Cijfers >Accountants).

EY-voorzitter en ex-cfo van Aegon, Jan Nooitgedagt. Zijn grootste commissariaat verwierf hij per 1 november 2013 bij SNS Reaal. Met het debuut van Nooitgedagt in de lijst komt het totaal aantal ex-big four-voorzitters op drie, naast Ben van der Veer (KPMG) en Jos Nijhuis (PwC). Als de aandeelhoudersvergadering op 22 mei 2014 met de (omstreden) benoeming akkoord gaat, heeft Van der Veer bij het verschijnen van dit nummer ook nog een commissariaat bij Imtech aan zijn toezichtportefeuille toegevoegd.

Naast de drie ex-big four-voorzitters staat dit jaar ook een voormalig NIVRA-voorman in de commissarissenlijst, zij het niet bij de eerste twintig: ex-KPM-partner Frans der Wel, met een commissariaat bij De Goudse. □

Research voor dit artikel is verricht door Erwin Breij. De Top-50 is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld maar pretendeert geen volledigheid. Over niet-beursgenoteerde bedrijven is volledige informatie niet altijd eenvoudig en systematisch beschikbaar. Ook is niet altijd te zien of iemand een accountantsachtergrond heeft. Aanvullingen zijn zeer welkom en kunnen worden gemaild naar accountant@nba.nl.

De complete resultaten zijn beschikbaar op Accountant.nl (Feiten & Cijfers).

HRA 2014

Als vanouds alle
regelgeving in een boek

Nu ook voor uw iPad

Bekijk demo
in de
App Store

www.nba.nl/hra2014